

Aan: Oene Oenema, vz Commissie Deskundigen Meststoffenwet
Van: Hein ten Berge, vz CDM-Werkgroep Actualisatie N-bemestingsadvies (WG)
Datum: 11 maart 2008
Betreft: preadvies actualisatie vruchtbomen

Beste Oene,

Op 4 maart ontving de WG een herziene versie van het rapport 'voorstel aanpassing bemestingsadvies voor stikstof van vruchtbomen', gedateerd november 2007, door Van Reuler en Pronk (PPO 32 36027500).

Deze versie werd opgesteld naar aanleiding van commentaar dat de WG had op een eerdere versie, en dat in februari aan de auteurs werd voorgelegd.

Wij menen dat auteurs in voldoende mate aan het commentaar van de WG zijn tegemoet gekomen, en kunnen daarom instemmen met de onderbouwing van het voorlopig nieuw advies in betreffend rapport. In bijgaande eindversie van het rapport zijn nog enkele kleine correcties aangebracht, die betrekking hebben op de berekening van het N-overschot.

Omwille van een complete documentatie herhaal ik hieronder nog de kanttekeningen die de WG eerder te kennen gaf:

Het voorgelegde materiaal biedt slechts een summiere basis voor aanpassing van het N-bemestingsadvies. Op dit moment lijkt een steviger onderbouwing voor een aanpassing niet mogelijk omdat geen experimentele gegevens beschikbaar zijn.

De gevolgde werkwijze is naar de mening van de WG correct, waarbij wij echter aantekenen dat de gebruikte waarde voor de terugwinningsfractie voor stikstof ('apparent N recovery') ontleend is aan een ander boomgewas (conifeer), bij ontbreken van gemeten waarden voor vruchtbomen. De waarde van deze coëfficiënt heeft een grote invloed op het berekende stikstofadvies, en acceptatie van deze 'gewasvreemde' waarde zou in de toekomst als precedent kunnen gelden. Zie bijlage voor verder commentaar op de gevolgde methodiek.

Niettemin is de WG is van mening dat het voorgesteld nieuw advies van [140 – N_{min} (jaar 1)] en [175 – N_{min} (jaar 2)] kg N/ha als voorlopig nieuw advies kan worden overgenomen. (Overigens zij vermeld dat de auteurs verschillende N_{min} waarden hanteren als referentie voor het 1^e resp. 2^e teeltjaar). Een overweging daarbij is de hoogte van het advies in omliggende landen, zoals in het rapport vermeld. Deze is voor België en Denemarken vergelijkbaar met de nu voorgestelde waarden.

Namens de CDM-Werkgroep Actualisatie N-bemestingsadvies,

Met vriendelijke groet,

Hein ten Berge (vz)

Bijlage. Opmerkingen bij 'Voorstel aanpassing bemestingsadvies voor stikstof van vruchtbomen', gedateerd november 2007, door Van Reuler en Pronk (PPO 32 36027500).

11 maart 2008, door CDM-Werkgroep Actualisatie N-bemestingsadvies

1. De structuur van het rapport is logisch, stappen die volgens protocol gezet moeten worden zijn expliciet gemaakt en worden achtereenvolgens duidelijk behandeld.
2. Auteurs passen de balansmethode toe om de benodigde N-beschikbaarheid te berekenen. Dit gebeurt conform het protocol. Bij deze methode is het nodig een waarde te kiezen voor de terugwinningsfractie voor stikstof ('apparent N recovery', ANR). De auteurs ontleen deze coëfficiënt aan Pronk (2004) die waarden voor deze coëfficiënt geeft, echter voor een ander boomgewas (conifeer Thuja). De WG kan niet goed beoordelen of Thuja in dit opzicht vergelijkbaar is met vruchtbomen. Daarnaast kan de juistheid van de gekozen waarden (in de hier besproken toepassing van de balansmethode) betwijfeld worden omdat het Thuja-gewas in betreffende studie geen N-respons vertoonde. In een dergelijke situatie wordt vaak (andere gewassen) een lage ANR gevonden omdat het gewas geen onvervulde N-behoefte heeft. Een te lage waarde voor ANR leidt tot een te hoge waarde voor het zo afgeleid advies.
Het gebruik van een gewasvreemde waarde voor ANR kan niet in het algemeen geaccepteerd worden (precedent) maar wordt in dit geval wel goedgekeurd (zie pt.5).
3. Het is opmerkelijk dat nauwelijks buitenlandse studies worden genoemd. Het rapport geeft daarmee de indruk dat er geen uitputtende verkenning van bestaande literatuur gemaakt is.
4. Een belangrijke bijkomende reden waarom de WG de aanvraag van dit voorlopig nieuw advies kan ondersteunen, is dat dit nieuwe advies vergelijkbaar is met het advies in enkele van de ons omringende landen.